

DO CZYTELNIKÓW

W drugim tegorocznym numerze naszego międzynarodowego czasopisma naukowego oferujemy czytelnikom artykuły dotyczące aktualnych zagadnień współczesnej ukraińskiej nauki. Należą do nich specyfika funkcjonowania języka ukraińskiego w zakresie faktycznej wielojęzyczności, transferu międzyjęzykowego, zapożyczeń i ich adaptacji, nauczania języka ukraińskiego jako obcego. Podnoszone są również problemy literatury ukraińskiej XX i XXI wieku, przekładu literackiego z języka ukraińskiego i pokrewnych. Wszystkie publikacje ułożone są w porządku alfabetycznym i tradycyjnie składają się z dwóch działów – językoznawstwa i literaturoznawstwa. Dodatkowo zamieszczono informację o autorach: dla ułatwienia jest ona prezentowana w trzech wersjach językowych, tj. po ukraińsku, polsku i angielsku.

Autorami bieżącego numeru czasopisma są przedstawiciele trzech krajów (Ukrainy, Polski, Słowacji), reprezentujący czołowe ośrodki naukowe i edukacyjne, w tym sekcję filologiczną Narodowej Akademii Nauk Ukrainy – Instytut Lingwistyki im. Ołeksandra Potebni oraz Instytut Literatury im. Tarasa Szewczeni, a także wiodące uczelnie Ukrainy – w Czerkasach, Użhorodzie, Winnicy (Uniwersytet Pedagogiczny), Zaporozu (Uniwersytet Medyczny) i inne. Polskie ośrodki naukowe reprezentowane są przez naukowców z Instytutu Sławistyki PAN, Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jest też artykuł przesłany ze Słowacji, z Uniwersytetu Jana Komeńskiego w Bratysławie.

W części lingwistycznej czasopisma proponujemy czytelnikom refleksje teoretyczne na temat stanu i funkcji języka ukraińskiego – w artykułach naukowczyń z Narodowej Akademii Nauk Ukrainy – Marii Muzyki i Oksany Mychalczuk. Interesującego porównania zoonwektyw w języku polskim i ukraińskim dokonała Helena Sojka-Masztalerz. Walentyna i Mykoła Kalkowie na licznych przykładach odkryli zmienność i stabilność przysłów ukraińskich. Analizę gniazdową derywatów od angielskiego imienia *Jack* przeprowadziła Maria Ostapenko, a Tetiana Lach ustaliła podstawy metody komunikacyjnej nauczania języka ukraińskiego jako obcego.

Zróznicowana tematyka charakteryzuje dział literaturoznawstwa, który obejmuje aktualne problemy rozwoju współczesnej literatury ukraińskiej i jej kontekstów kulturowych. Jurij Hanoszenko zinterpretował kryzys racjonalnego sposobu myślenia na przykładzie powieści Wiktora Petrowa-Domontowycza *Bez gruntu* –

jednego z ikonicznych tekstów XX wieku, stworzonego przez kontrowersyjnego autora. Iryna Zelenenka i Wiktorija Tkaczenko odniosły się do retorycznej figury klątwy w powieści *Zaczarowana Desna* autorstwa mistrza ukraińskiego kina i wybitnego pisarza Ołeksandra Dowżenki. Switłana Kondratiewa dokonała analizy tekstowej rękopisu dramatu Jurija Janowskiego *Duma o Brytance*, co daje podstawy do wnioskowania o uwikłaniu autora w estetykę socrealizmu. Oryginalne refleksje na temat „trzeciego języka”, który występuje w przekładzie literackim i komplikuje zadanie tłumacza, staje się dla niego twórczym wyzwaniem, zawiera artykuł Katarzyny Kotyńskiej. A Przemysław Lis-Markiewicz przybliży twórczość Jurija Kosacza, a właściwie sięga do tych jego tekstów, które wciąż pozostają mało zbadane. Zagadnienia poetyki współczesnej literatury dla dzieci zajęły uwagę naukową Olhi Nowodworczuk. Jarosław Poliszczuk zaproponował ocenę literatury ukraińskiej XX wieku w swoistej retrospektywie, tj. w optyce wieku XXI, jako pełnego okresu nacechowanego zarówno osiągnięciami, jak i stratami. Motyw nieśmiertelności stał się przedmiotem badań Olhi Fed’ko. Zagadnienie to rozwinęła autorka na przykładzie powieści w wierszach Leonida Horłacza. Feliks Szteinbuk po raz kolejny zaktualizował twórczą spuściznę interesującego, przedwcześnie zmarłego prozaika Ołesia Ulianenki. Tym razem podstawą jego artykułu była analiza historii *Ognistego oka*. Reasumując, sekcja literacka dobrze reprezentuje zarówno różnorodne zainteresowania naukowe autorów, jak i współczesne sposoby interpretacji tekstów literackich.

W przyszłości redakcja czasopisma planuje wydania tematyczne skupiające się na wybranych kwestiach teoretycznych studiów ukrainistycznych, a także zachęcające autorów do refleksji nad najbardziej palącymi zagadnieniami współczesnego języka, literatury i kultury ukraińskiej, a także stosunków międzyjęzykowych i międzykulturowych.

Redakcja